

DATU ANALĪZES IZAICINĀJUMI UN SCENĀRIJI VALSTS PĀRVALDĒ – KĀ PIENEMT DATOS BALSTĪTUS LĒMUMUS

Aldis Erglis
Senior System Architect

Data platform

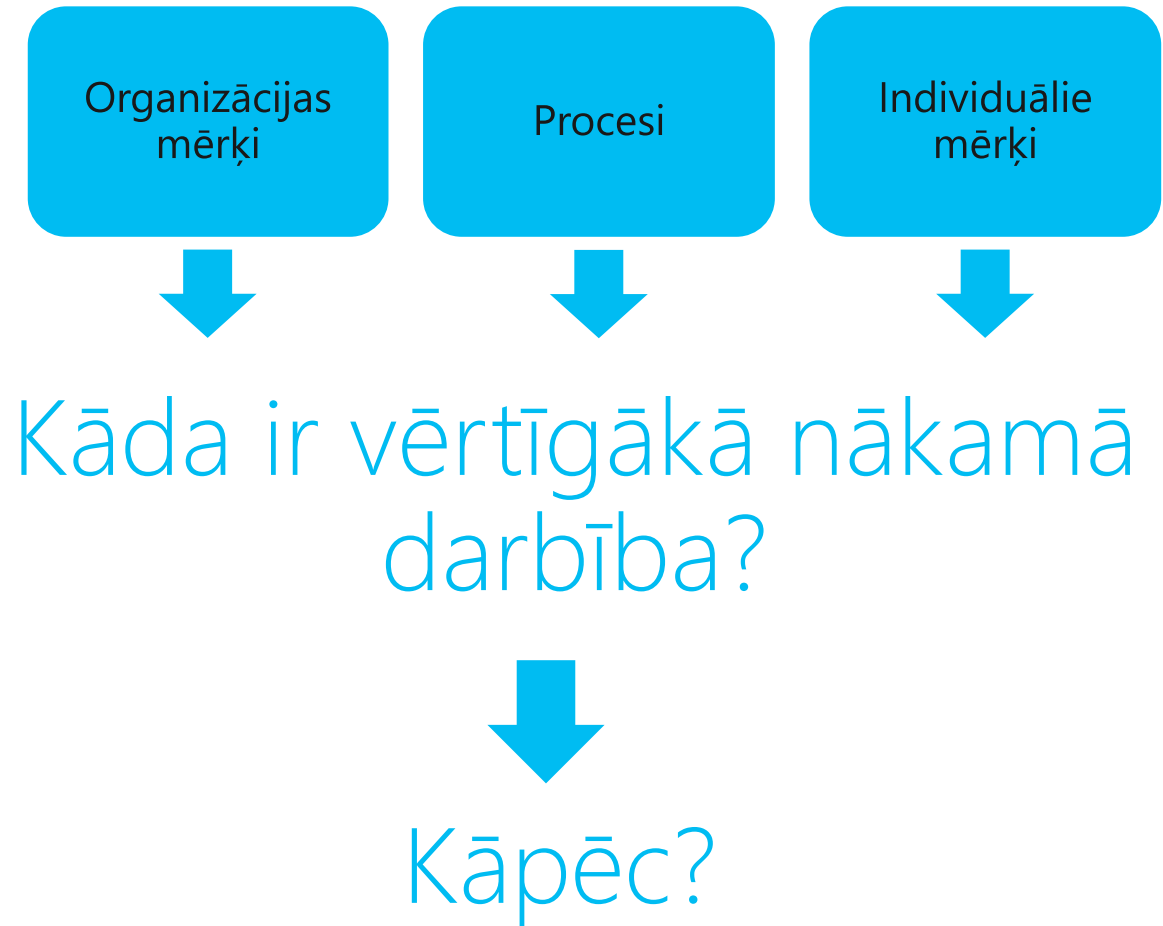
leguvumi no datu analīzes:

	Pagātne	Tagadne	Nākotne
Informācija	Kas notika? (Atskaites)	Kas notiek tagad? (Brīdinājumi)	Kas notiks? (Ekstrapolācija)
Izpratne	Kāpēc tas notika? (Modelēšana)	Kāda ir nākamā labākā aktivitāte? (Ieteikumi)	Kas ir labākais/ sliktākais, kas var notikt? (Prognozēšana)

Thomas H.
Davenport

Rekomendāciju sistēmas

Jau strādā IT tehnoloģiju jomā:

amazon

NETFLIX

Google

Baidu 百度

Alibaba.com

Microsoft

Tiek izstrādāti risinājumi procesu
Pārvaldības un lēmumu pieņemšanas
Jomā!

Priekšnoteikumi rekomendāciju sistēmu attīstībai valsts sektorā

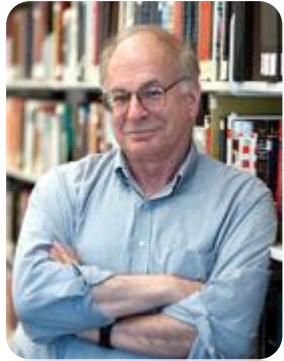
Tehnoloģijas,
algoritmi

Zināšanas un
datu analītiķi

Dati un biznesa
uzdevumi

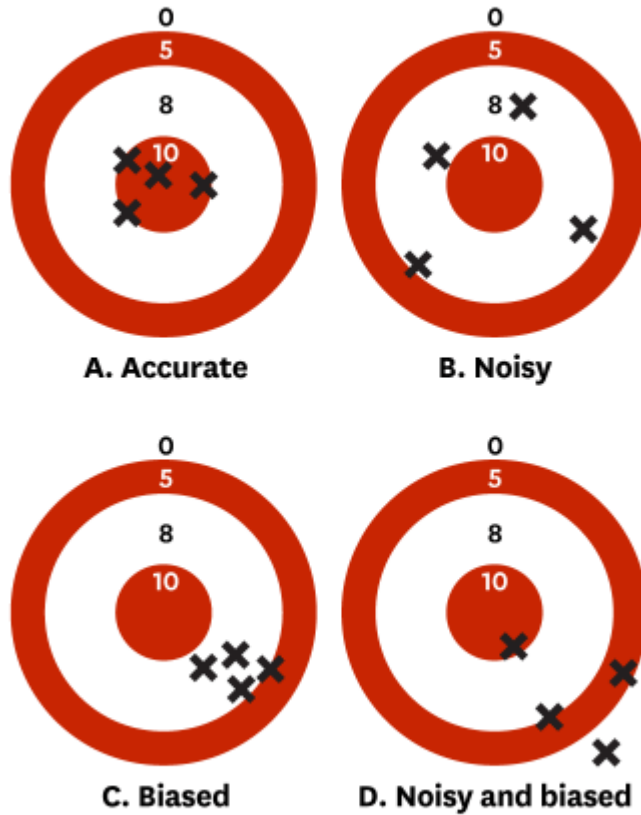
Mākslīgā intelekta stratēģija

DEEP LEARNING – Cilvēka līmenis

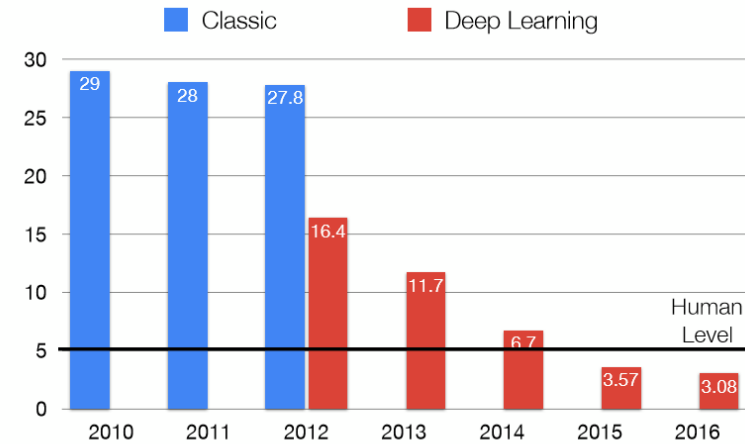
Daniel Kahneman

How Noise and Bias Affect Accuracy

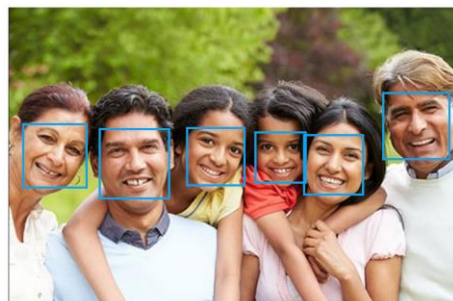
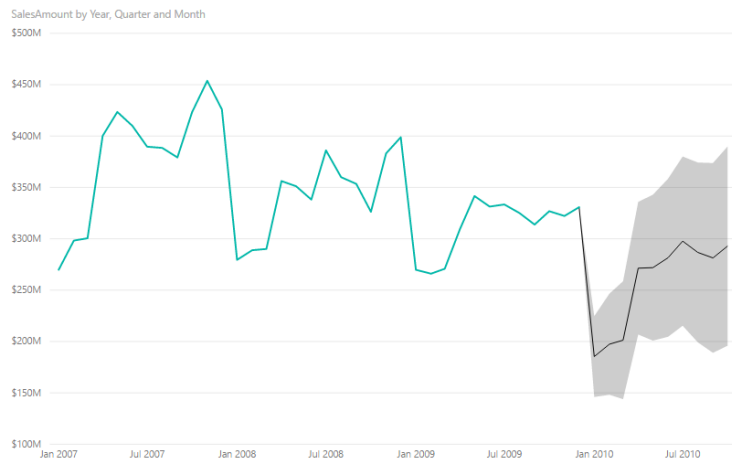
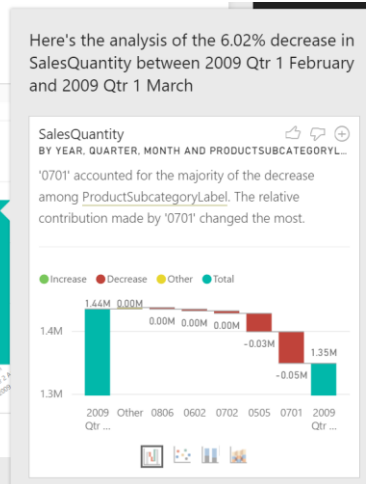
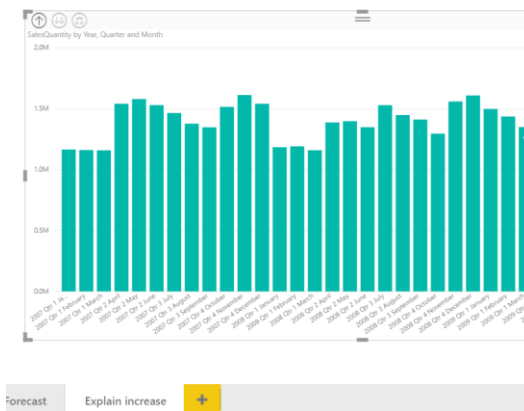
SOURCE DANIEL KAHNEMAN,
ANDREW M. ROSENFELD,
LINNEA GANDHI, AND TOM BLASER
FROM "NOISE," OCTOBER 2016

© HBR.ORG

Tehnoloģiju un algoritmu demokratizācija


```

Detection Result:
6 faces detected

JSON:
[
  {
    "faceRectangle": {
      "left": 89,
      "top": 128,
      "width": 71,
      "height": 71
    },
    "scores": {
      "anger": 3.44697156e-7,
      "contempt": 6.8442256e-7,
      "disgust": 0.00089313403,
      "fear": 2.98478118e-13,
      "happiness": 0.999748647,
      "neutral": 0.000157187445,
    }
  }
]
    
```

Vision

- Computer Vision
- Content Moderator
- Emotion
- Face
- Video

Speech

- Bing Speech
- Custom Recognition
- Speaker Recognition

Language

- Bing Spell Check
- Language Understanding
- Linguistic Analysis
- Text Analytics
- Translator
- WebLM

Knowledge

- Academic
- Entity Linking
- Knowledge Exploration
- QnA Maker
- Recommendations

Search

- Bing Autosuggest
- Bing Image Search
- Bing News Search
- Bing Video Search
- Bing Web Search

Expert Systems

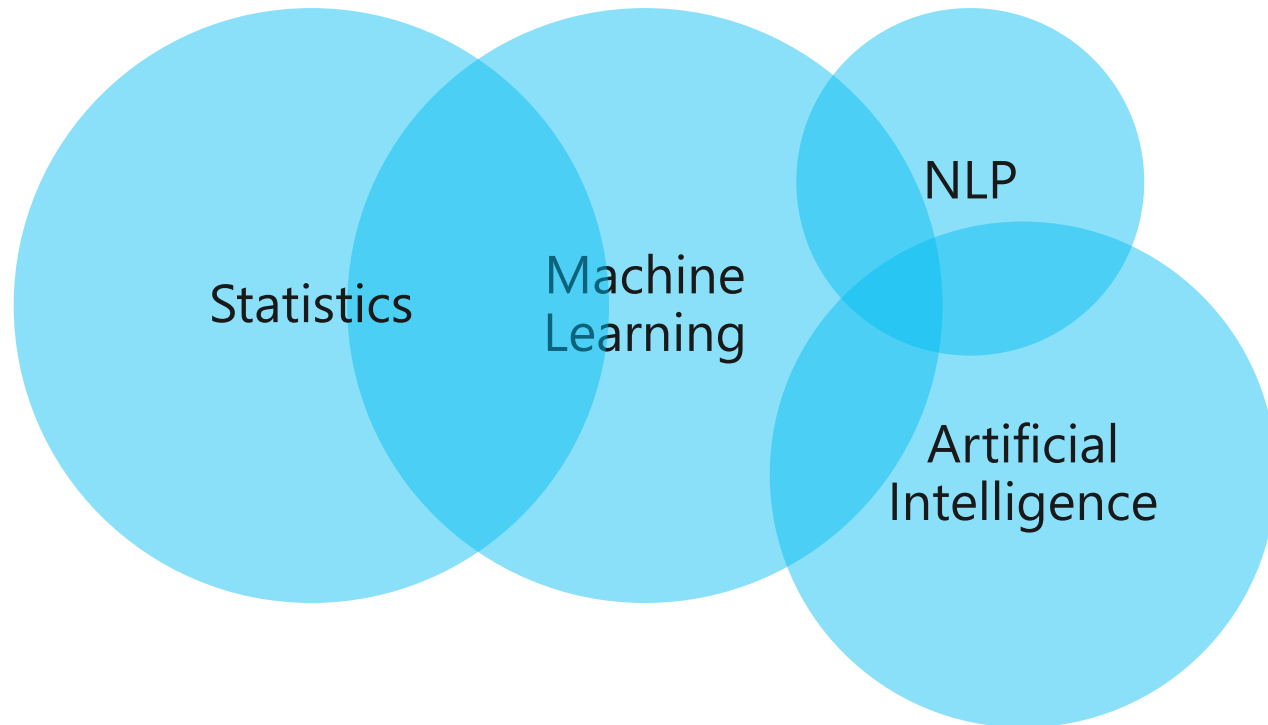
- Zināšanu bāze (noteikumi, IF-THEN)
- Faktu datu bāze (Konteksts)
- Aprēķina mehānisms (Secinājumi)
- Izskaidrošanas mehānisms

Kas ir Machine Learning

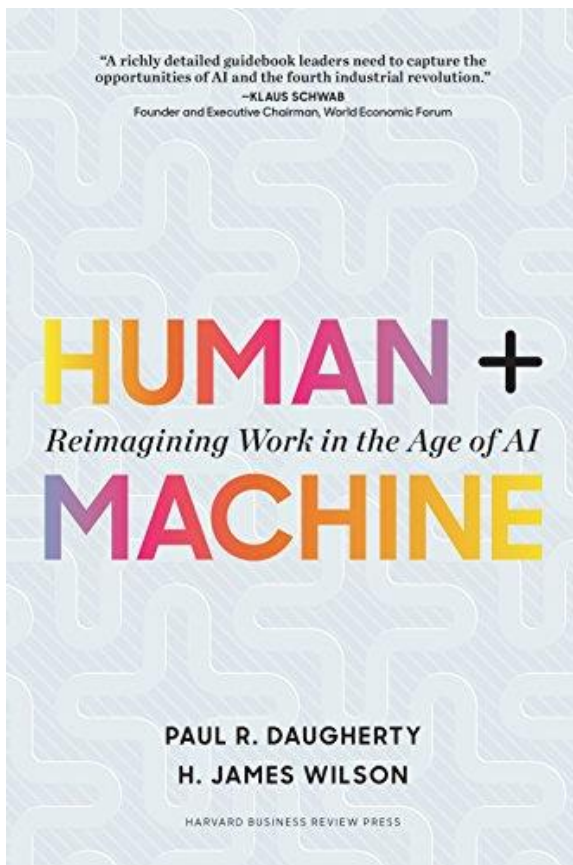
Machine learning is the subfield of [computer science](#) that, according to [Arthur Samuel](#) in 1959, gives "computers the ability to learn without being explicitly programmed."

- Descriptive
- Prescriptive
- Predictive

Vai algoritmi aizvietos darbiniekus?

The missing middle—left side

Lead	Empathize	Create	Judge	Train	Explain	Sustain	Amplify	Interact	Embody	Transact	Iterate	Predict	Adapt
H Human-only activity				Humans complement machines			AI gives humans superpowers			M Machine-only activity			
				Human and machine hybrid activities									

1 miljona vērts jautājums – atrisināts hakatonā

Netflix Prize

2009. Gads 21. septembrī 1 miljona dolāru balvu saņem BellKor Pragmatic Chaos komanda, kas uzlabo Netflix filmu ieteikšanas algoritmu par 10.06%.

Zināšanas un datu analītiķi

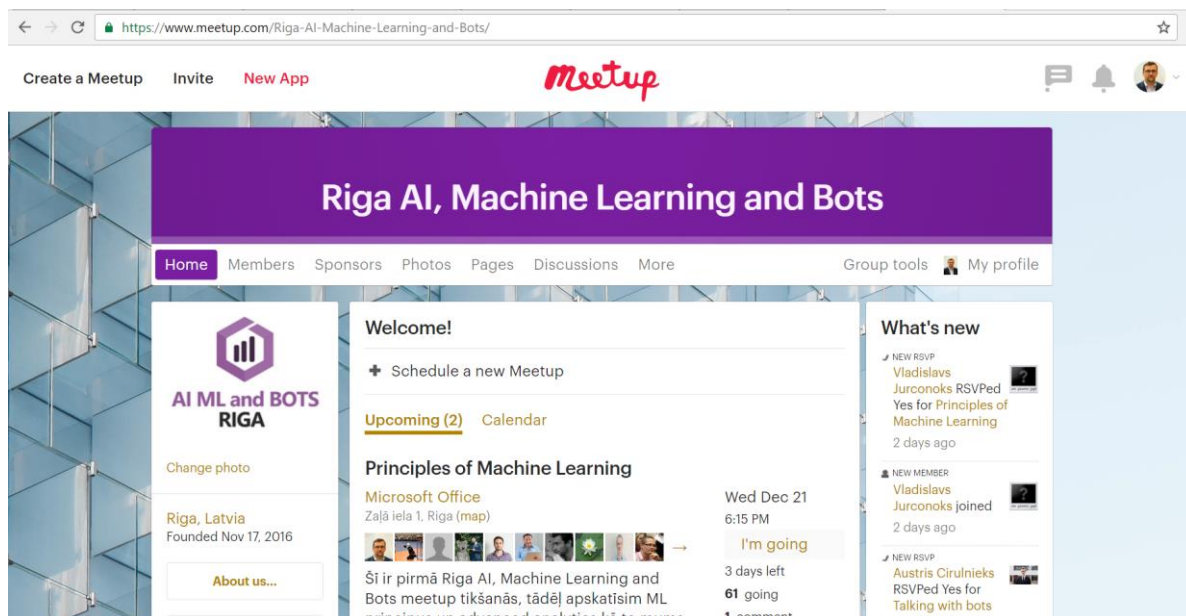

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE
ANNO 1919

Microsoft

Datu analītikas izaicinājums:
izaicinājumi publiskajā pārvaldē

https://www.meetup.com/Riga-AI-Machine-Learning-and-Bots/

Create a Meetup Invite New App

meetup

Riga AI, Machine Learning and Bots

Home Members Sponsors Photos Pages Discussions More Group tools My profile

**AI ML and BOTS
RIGA**

Change photo

Riga, Latvia
Founded Nov 17, 2016

About us...

Welcome!

+ Schedule a new Meetup

Upcoming (2) Calendar

Principles of Machine Learning

Microsoft Office
Zaļā iela 1, Rīga (map)

Wed Dec 21
6:15 PM

I'm going

3 days left

61 going

1 comment

What's new

NEW RSVP
Vladislavs Jurconoks RSVPed Yes for Principles of Machine Learning 2 days ago

NEW MEMBER
Vladislavs Jurconoks joined 2 days ago

NEW RSVP
Austrijs Cirulnieks RSVPed Yes for Talking with bots

www.meetup.com

Principles of Machine Learning

2016. gada 21. Decembris 18:15

Rīgā, Zaļā iela 1
Microsoft Latvija biroja

Talking with Bots

2017. gada 11. Janvāris 18:15

Rīgā, Zaļā iela 1
Microsoft Latvija biroja

Deep learning Reinforcement learning

2017. gada 16. Februāris 18:15

Rīgā, Zaļā iela 1
Microsoft Latvija biroja

eStepControl ML praktisks pielietojums

2017. gada 9. Marts 18:15

Rīgā, Zaļā iela 1
Microsoft Latvija biroja

Deep learning risinājumi gudrākām pilsētām

2017. gada 6. Aprīlis 18:15

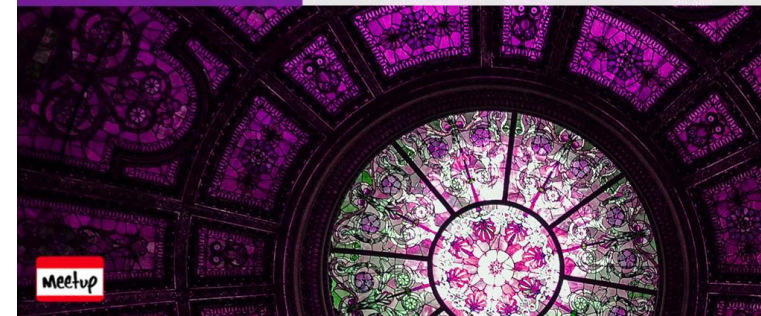
Rīgā, Zaļā iela 1
Microsoft Latvija biroja

Deep Learning - tehnikais ieskats, kā tas darbojas

2017. gada 25. Maijs 18:15

Rīgā, Zaļā iela 1
Microsoft Latvija biroja

Computer Vision & more

2017. gada 27. Aprīlis 18:15

Rīgā, Zaļā iela 1
Microsoft Latvija biroja

How to setup advanced analytics process

2017. gada 16. Jūnijs 18:15

Rīgā, Zaļā iela 1
Microsoft Latvija biroja

Generative modeling with Convolutional Neural Networks

2017. gada 3. Augusts 18:15

Rīgā, Zaļā iela 1
Microsoft Latvija biroja

Kā saprast ML:

Tiesu administrācija

Datu kopā atrodas dati par 2017. gadā pirmās instances tiesās izskatītajām 3. kategorijas civillietām (Prasības par zaudējumu un parāda piedziņu).

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	
1	Lietas ID (caseID)	Tiesas ID (courtID)	Dzimšanas datums	Ienākšanas kārtība	Ienākšanas datums	Izskatīšanas datums	Būtība	Prasījuma apmērs	atb_fiz	atb_jur	pr
2	213477	40	060159	Pirmo reizi	6/5/2003	1/23/2017	parāda piedziņa	0.00	0	1	
3	448971	32	050767	Pirmo reizi	11/29/2005	4/6/2017	zaudējumu piedziņa	0.00	1	0	
4	477470	279	010551	Sakarā ar tiesu apvienošanu	1/31/2017	10/2/2017	parāda piedziņa	21414.34	2	0	
5	575613	27	030463	Pirmo reizi	6/4/2007	10/26/2017	zaudējumu piedziņa	916.25	6	0	
6	580131	32	250174	Pēc piekritības no citas tiesas	10/7/2015	11/13/2017	parāda piedziņa	1588192.95	4	0	
7	614723	279	110274	Sakarā ar tiesu apvienošanu	1/31/2017	6/19/2017	parāda piedziņa	0.00	0	1	
8	619189	25	010551	Pirmo reizi	10/26/2007	1/3/2017	zaudējumu piedziņa	0.00	0	2	
9	623711	25	181271	Pirmo reizi	11/9/2007	1/12/2017	parāda piedziņa	0.00	0	1	
10	628048	30	071058	Pirmo reizi	11/26/2007	11/16/2017	par rokas naudas piedziņu	20.00	0	1	
11	686457	279	260765	Sakarā ar tiesu apvienošanu	1/31/2017	2/21/2017	parāda piedziņa	0.00	0	1	
12	687481	26	050856	Pirmo reizi	5/16/2008	3/29/2017	zaudējumu piedziņa	177.21	0	1	
13	707297	4	221265	Pirmo reizi	7/3/2008	3/2/2017	parāda piedziņa				
14	753938	279	110274	Sakarā ar tiesu apvienošanu	1/31/2017	12/18/2017	parāda piedziņa				
15	776387	26	290568	Pirmo reizi	11/5/2008	3/14/2017	zaudējumu piedziņa				
16	781658	4	221265	Pirmo reizi	11/14/2008	3/2/2017	parāda piedziņa	2269.75	0	1	
17	781661	4	221265	Pirmo reizi	11/14/2008	3/2/2017	parāda piedziņa	479.74	0	1	

Virs 10000 ierakstu

Paredzamais rezultāts

Šo datu apgrozības rezultāts ir spēt prognozēt lietas izskatīšanas ilgumu.

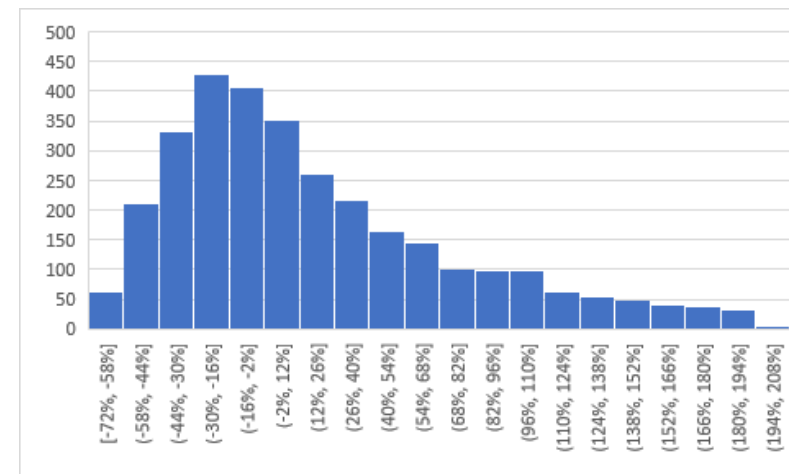
- Tiesas ID
- Lietu skatījušā tiesneša vecums
- Kad pirmo reizi lieta parādās tiesu sistēmā
- Lietas saņemšanas datums
- Lietas pabeigšanas datums
- Par ko bijusi lieta
- Prasījuma apmērs lietā
- Atbildētāju un prasītāju personu skaits lietā
- Cik sēdes bijušas nozīmētas
- Cik no sēdēm notikušas
- Vai kāds no lietas dalībniekiem ir sodīts ar naudas sodu
- Vai atbildētājs dzīvo ārzemēs
- Vai lietas dalībnieks ir atbrīvots no nodevas

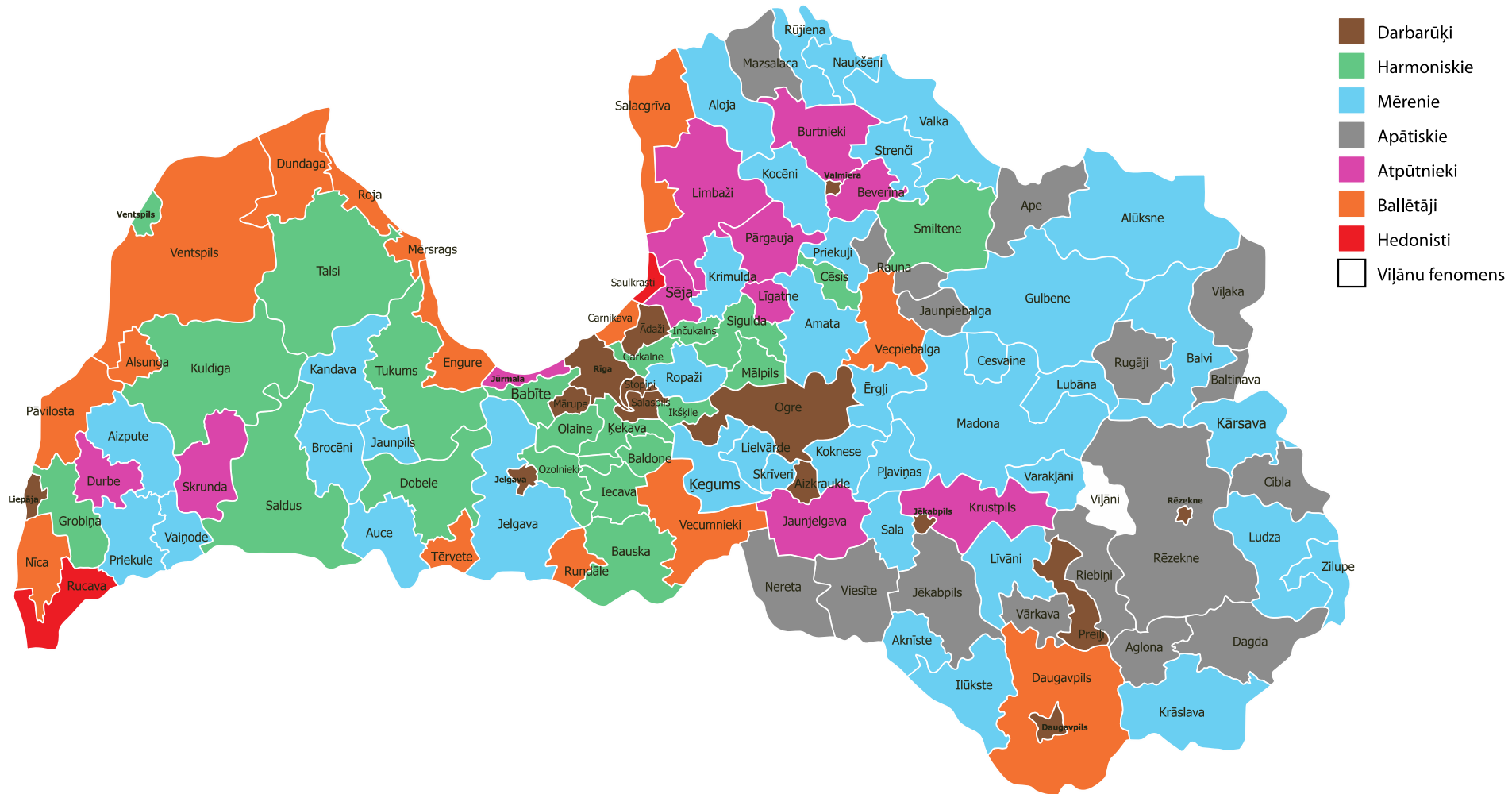
Mēnešu skaits
(izskatīšanas
ilgums)

Rezultāti

Lietas ID	Īstais ilgums (Mēneši)	Prognozētais ilgums (Mēneši)	Delta	Delta(%)
1916743	7.8	4.0	-3.8	-49%
1878423	10.6	6.2	-4.3	-41%
1840955	15.3	15.5	0.2	1%
1977437	1.9	4.1	2.1	110%
1963272	3.5	5.4	1.9	54%
1912862	6.1	8.1	1.9	32%
1900793	7.9	6.0	-1.9	-24%
2063007	2.5	4.1	1.6	65%
1987265	5.7	8.6	2.9	51%
1940923	4.7	4.8	0.1	2%
1971195	5.8	4.3	-1.5	-26%
1956663	2.9	5.7	2.9	100%
1914134	15.5	9.9	-5.6	-36%
1967845	6.9	4.9	-2.0	-29%
2060527	2.1	4.1	2.0	95%
1971385	4.2	4.8	0.6	14%
1969387	7.7	3.8	-3.9	-50%

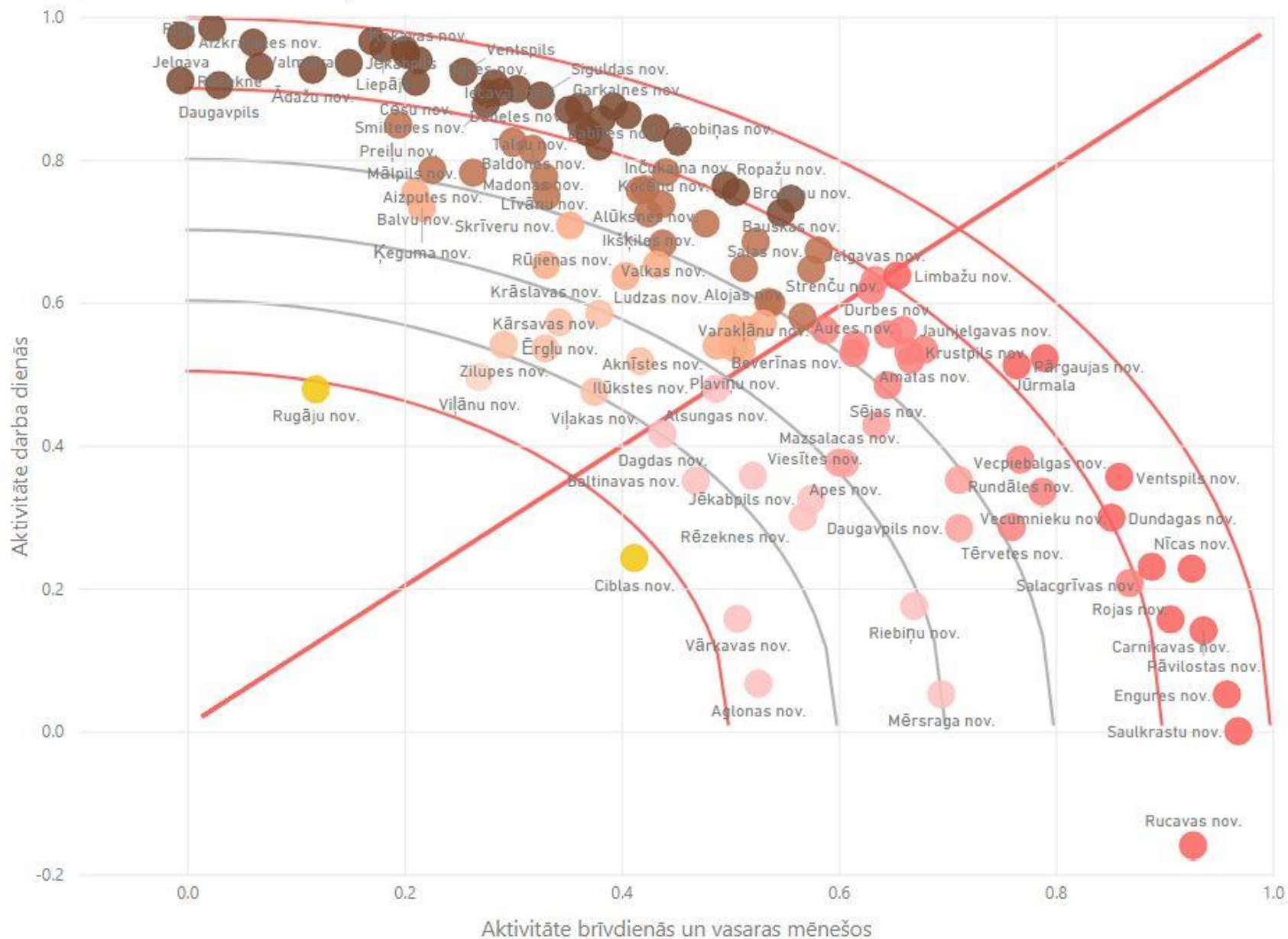

Reģionu ekonomiskās attīstības indekss

Efektivitāte 2017. gads

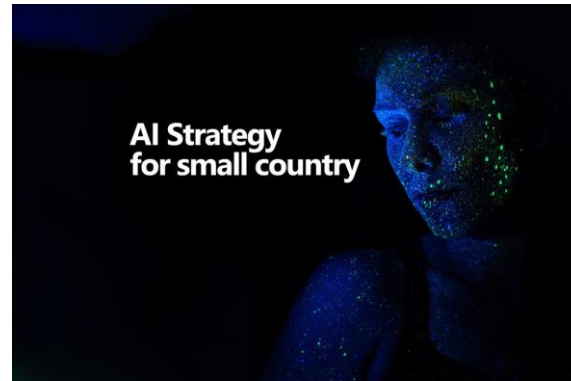
Brīvdienas, Darba dienas and Efektivitāte by Novads and ID

Priekšnoteikumi uz datiem balstītiem lēmumiem

Vai jūsu organizācija ir gatava pieņemt lēmumus balstoties uz datiem?

Mazām valstīm nepieciešama sava mākslīgā intelekta stratēģija

- Pareizu datu uzskrāšana
- Vadītāji ar datu analīzes kompetencēm
- Latviešu valoda
- Mākslīgā intelekta stratēģija

<https://www.linkedin.com/in/aldiserglis/>

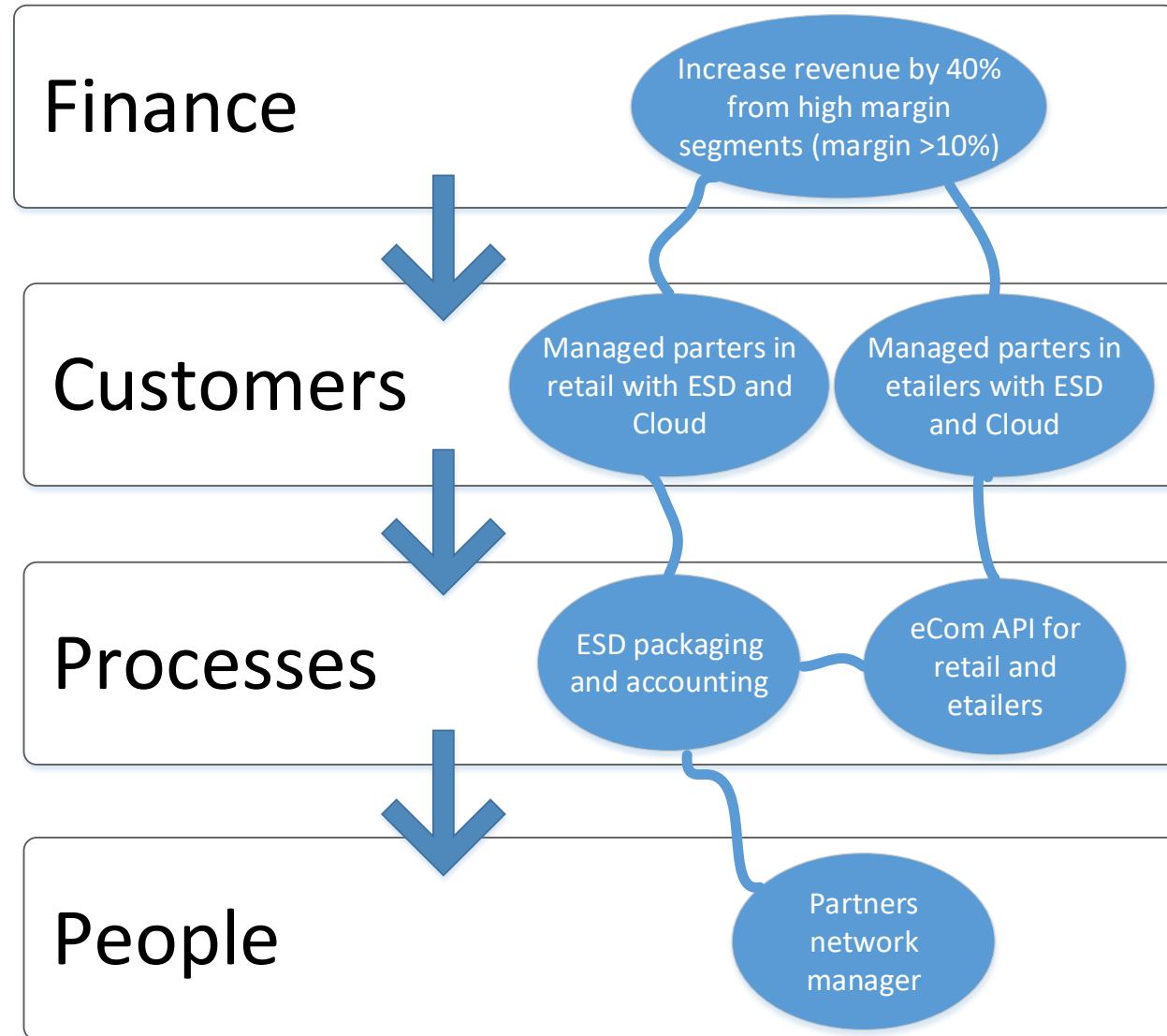

Pārāk daudz iespēju – alternatīvās izmaksas

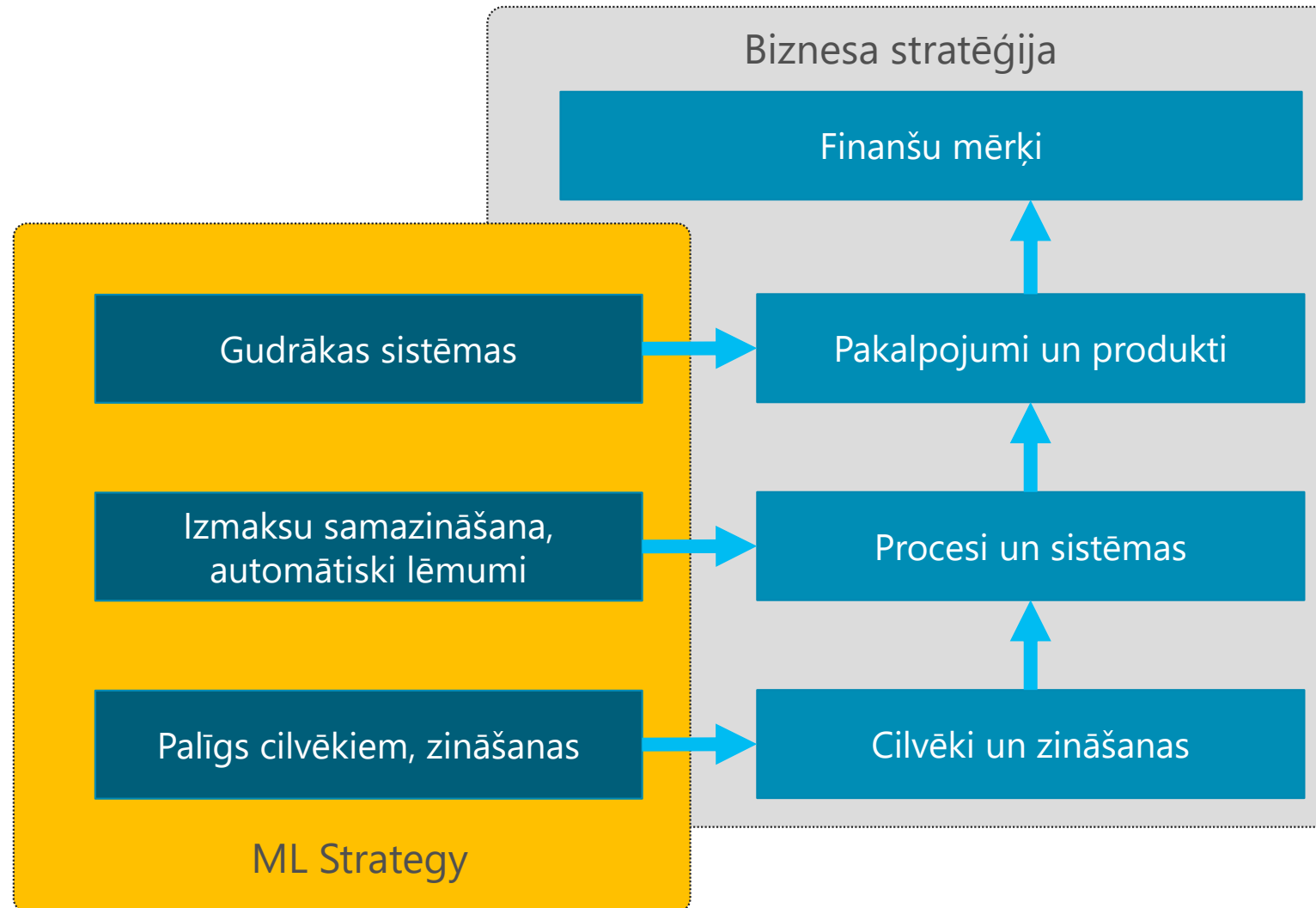
Nepieciešama organizācijas ML Stratēģija

Universālas,
eksperimentālas ML
implementācijas
negarantē stratēģiskus
ieguvumus

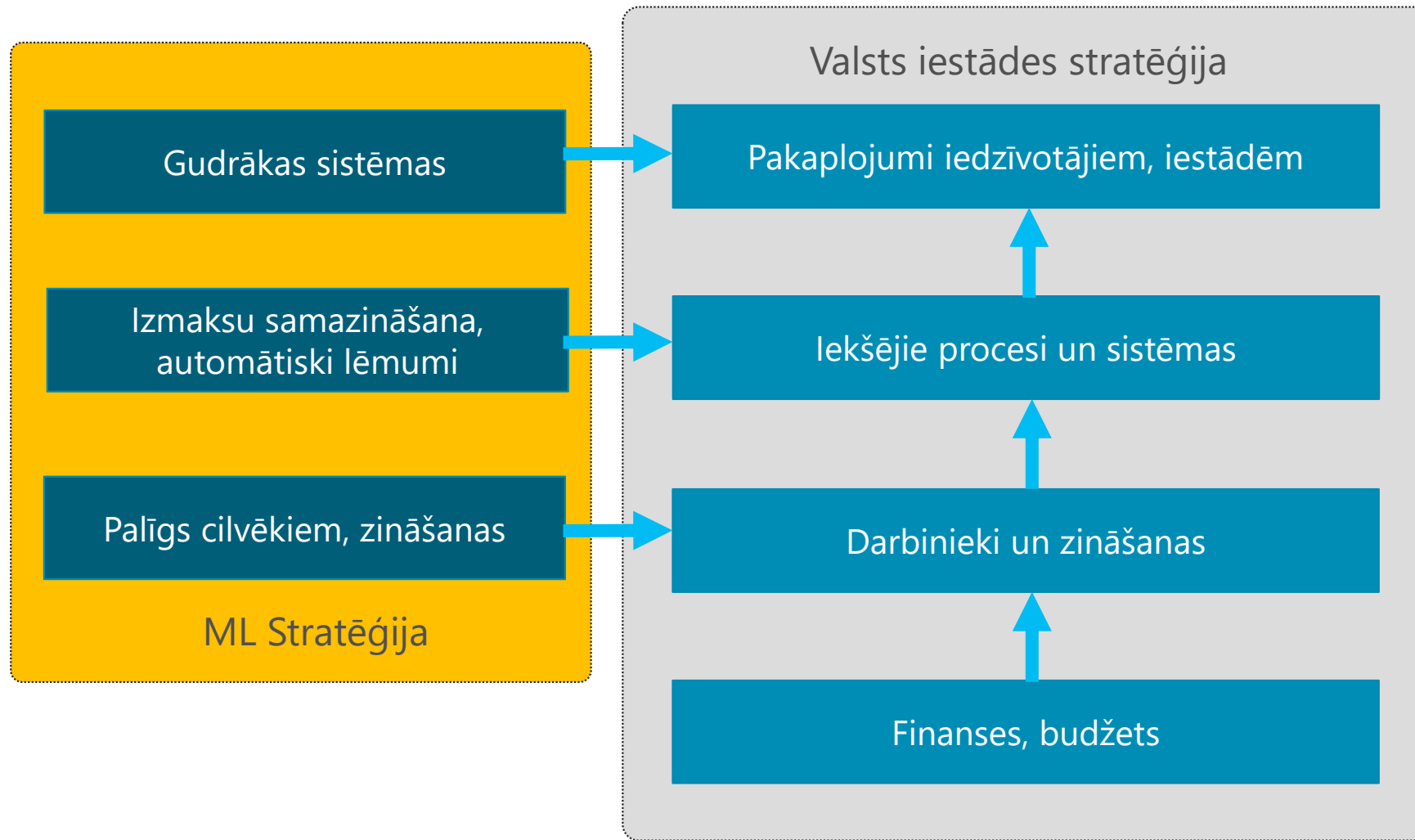
Biznesa stratēģijas dekompozīcija

AI/ML stratēģija – atbalsta stratēģija

Līdzsvarotā mērķu stratēģija valsts sektoram

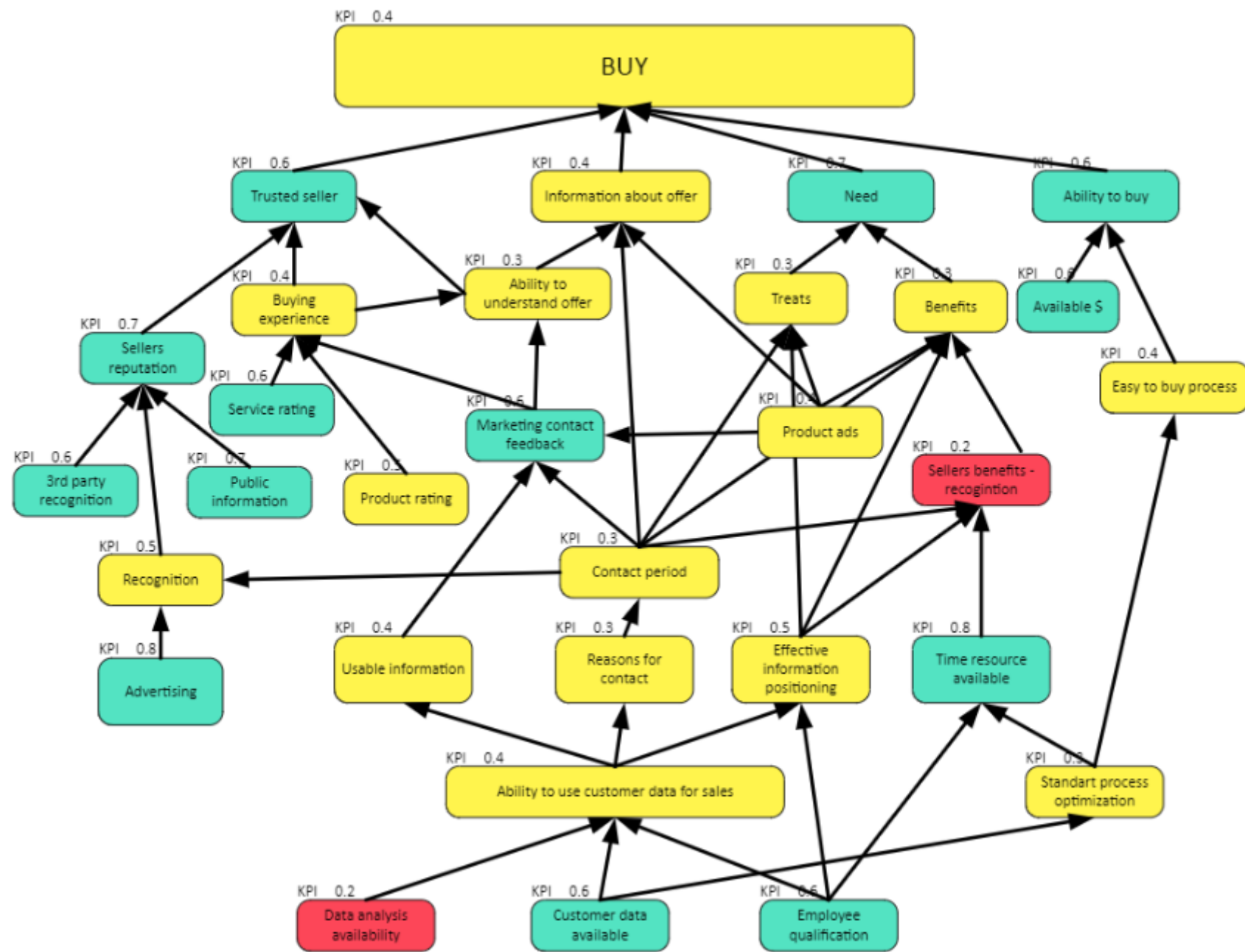
Datu analīze neatbild uz jautājumu – Kāpēc?

Datos var atrast atbildi uz jautājumiem:

- Cik daudz?
- Kāds, kad?
- Cik bieži?

Pat lielie dati nedod atbildi uz jautājumu – Kāpēc?

Country

- Estonia
- Latvia

Cēloņsakarību izgūšana no procesiem

- Katrā organizācijā ir vērtību ķēde un procesi

Vērtību ķēde

Biznesa procesi

